

VAN DEN MEULEN TE COMERE TOTTER EECKEN TER LOVIEREN (in Vloesberg), EN VAN DE DUYTSPOORTE TOT DER LINDEKEN TE WILDERODE (in Parike)

door M. VAN TRIMPONT

Op bladzijde 51 van het pas verschenen boek *Het Land en de Baronie Boelare* wordt gewag gemaakt van twee openbare wegen: de eerste begon net buiten Geraardsbergen, meer bepaald aan de molen "te Comere" en liep zo doorheen verschillende heerlijkheden tot aan de eikenbomen bij Lovieren in Vloesberg (graafschap Henegouwen); de tweede vertrok van de "Vrijheit buiten de Dutsport" en ging tot de lindenboom te Wilderode in Parike.

Welnu, deze wegen werden in het jaar 1654, bijna 350 jaar geleden dus, in kaart gebracht door de in het Land van Aalst welbekende landmeter Filips de Deyn die zich onder meer steunt op een oude kaart van 1611 (1)

Omdat het hier gaat om een merkwaardig en uniek, en tevens visueel verklarend document (met o.m. het Hof te Muizenhole, de kerk van Parike, enz., enz.) en omdat het wegens de omvang niet in het boek kon worden gepubliceerd, produceren wij het hier, zij het in een toch nog ietwat verkleinde kopie. Het wordt even wennen want men zal in zekere mate de Arabische wijze van lezen moeten aanwenden, d.w.z. beginnen van de laatste bladzijde en geleidelijk opschuiven naar de eerste toe, en het verloop van de wegen volgen vertrekkend van rechts naar links. Deze richtlijnen indachtig werd de laatste pagina gemerkt d.m.v. het Romeinse cijfer I en de eerste met het Romeinse cijfer V: men beginne dus bij bladzijde I (in volgorde eigenlijk de laatste bladzijde), volge de pijlen naar links (die ook door ons werden aangebracht), en eindige met pagina V (in volgorde eigenlijk de eerste pagina, na deze tekst).

Op de bladzijde met Romeinse cijfer I staat de legende met de trefpunten (weergegeven door de letters A t.e.m. O) neergepend door De Deyn wat het kaartlezen moet vergemakkelijken. De lezer verlieze evenwel niet uit het oog dat de letter U ook wordt gebruikt voor de letter V. De tekst bij referentieletter O kon niet volledig op de kopie worden afgedrukt, en luidt: *D'eecke vande Louieren ende lusticie vanden Heere van Boelaere uysterste paelen (2) van den herewech (...) het Bosch vanden Ducq d'Hane.*

Op de bladzijde met het Romeinse cijfer V kon evenmin alles op kopie worden weergegeven tenzij men ze nog kleiner maakte: op het origineel staat bij N een lindenboom getekend met eronder de tekst die geschreven staat onder de letter N op de bladzijde met het Romeinse cijfer I.

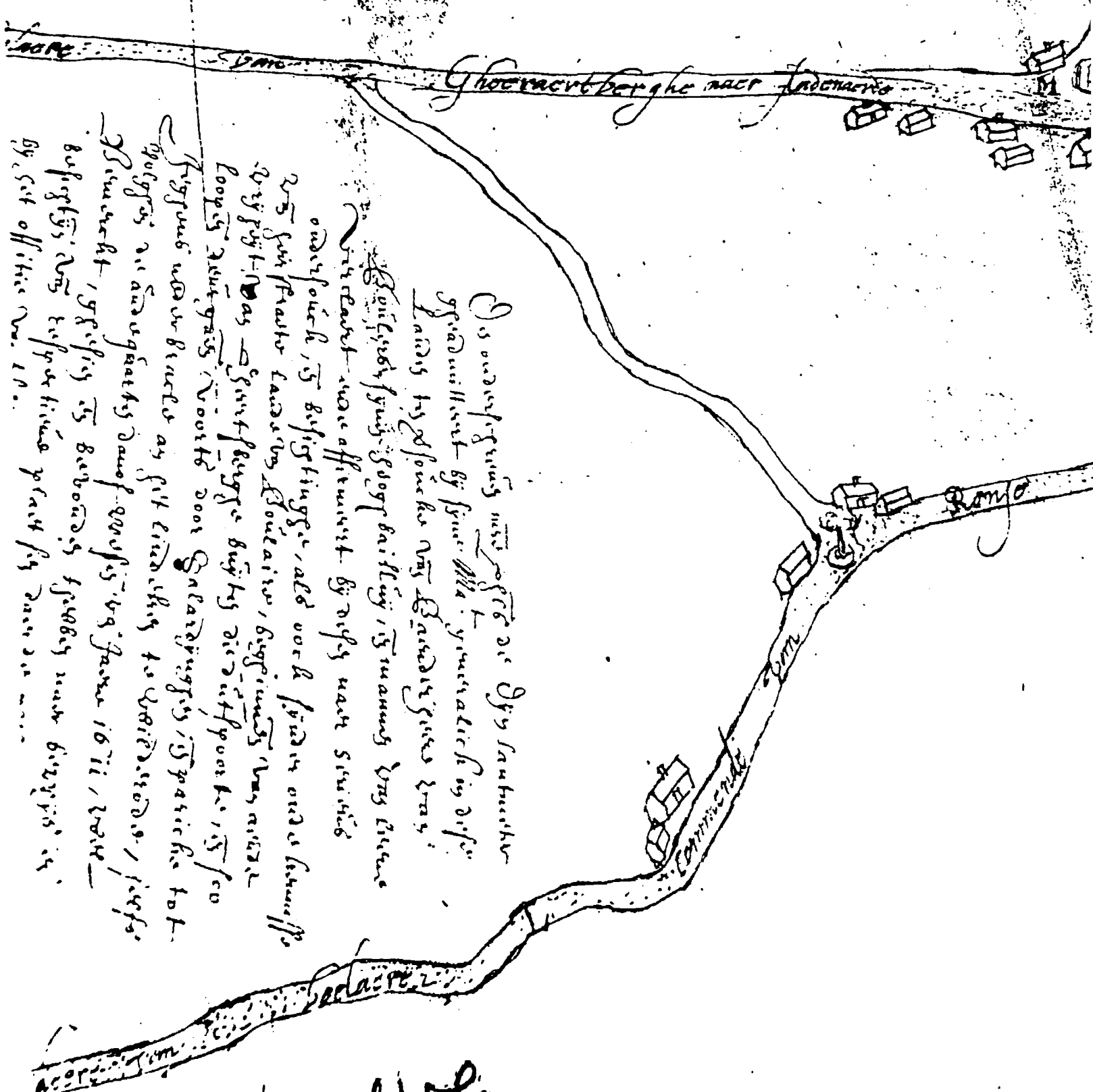
Aan de hand van dit "stratenplan" kan men zonder moeite beide wegen zelf gaan ontdekken, en onderweg de verschillende plaatsen herkennen of situeren. Men verlieze echter niet uit het oog dat de beton- of asfaltwegen van vandaag toen nog smalle aardewegen waren. Wil men naar aanleiding van deze ontdekking bovendien nog de sfeer opsnuiven van toen, dan leze men vooraf even het verhaal over de "Deurgaende waerheid" in het boek...

Prettige wandeling !

(1) RIJKSARCHIEF GENT, Archief Raad van Vlaanderen, nr.13208.

(2) Bedoeld wordt: grenspalen.

IV
↑



Gloornetdorp naer Andenarve

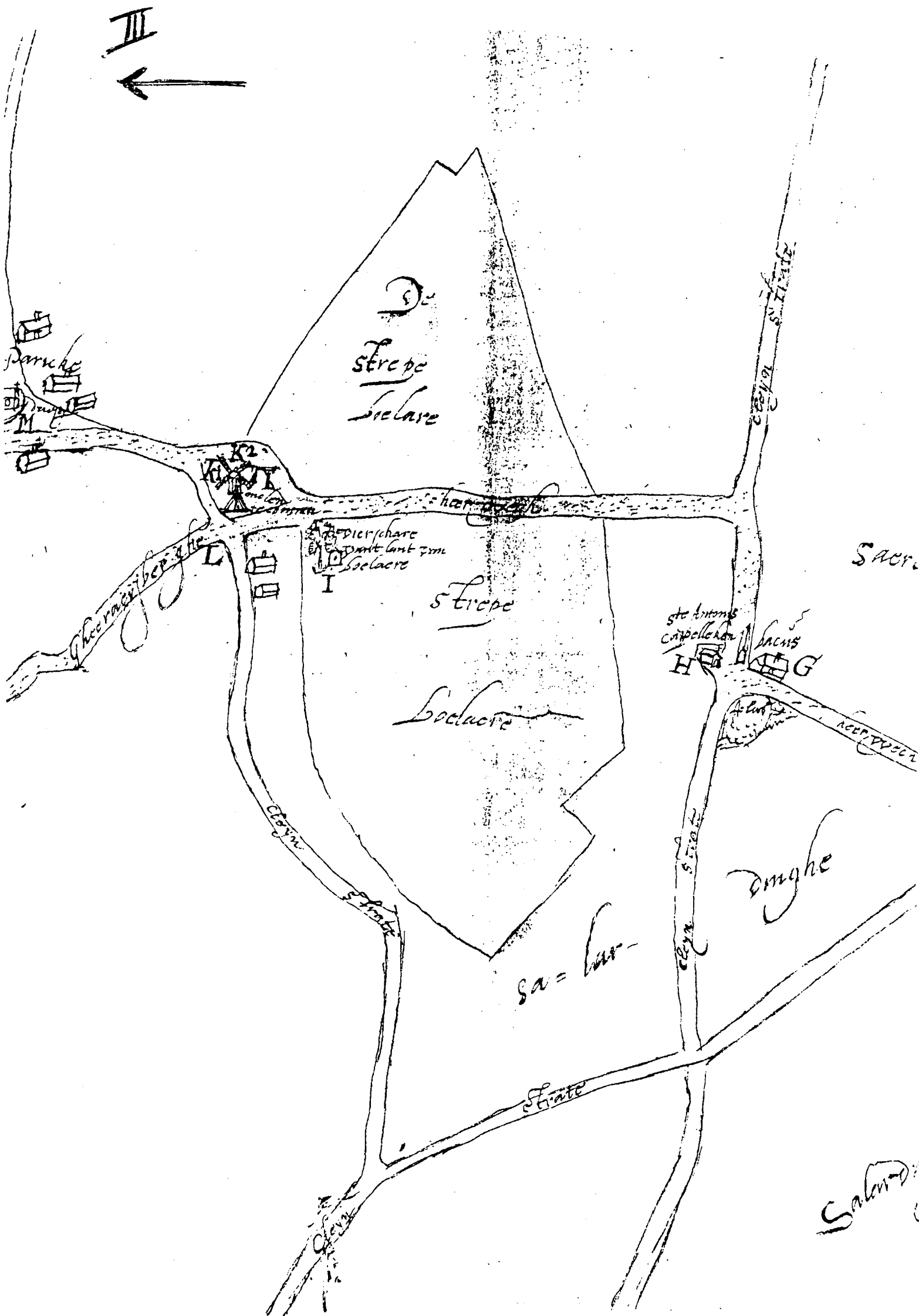
Rome

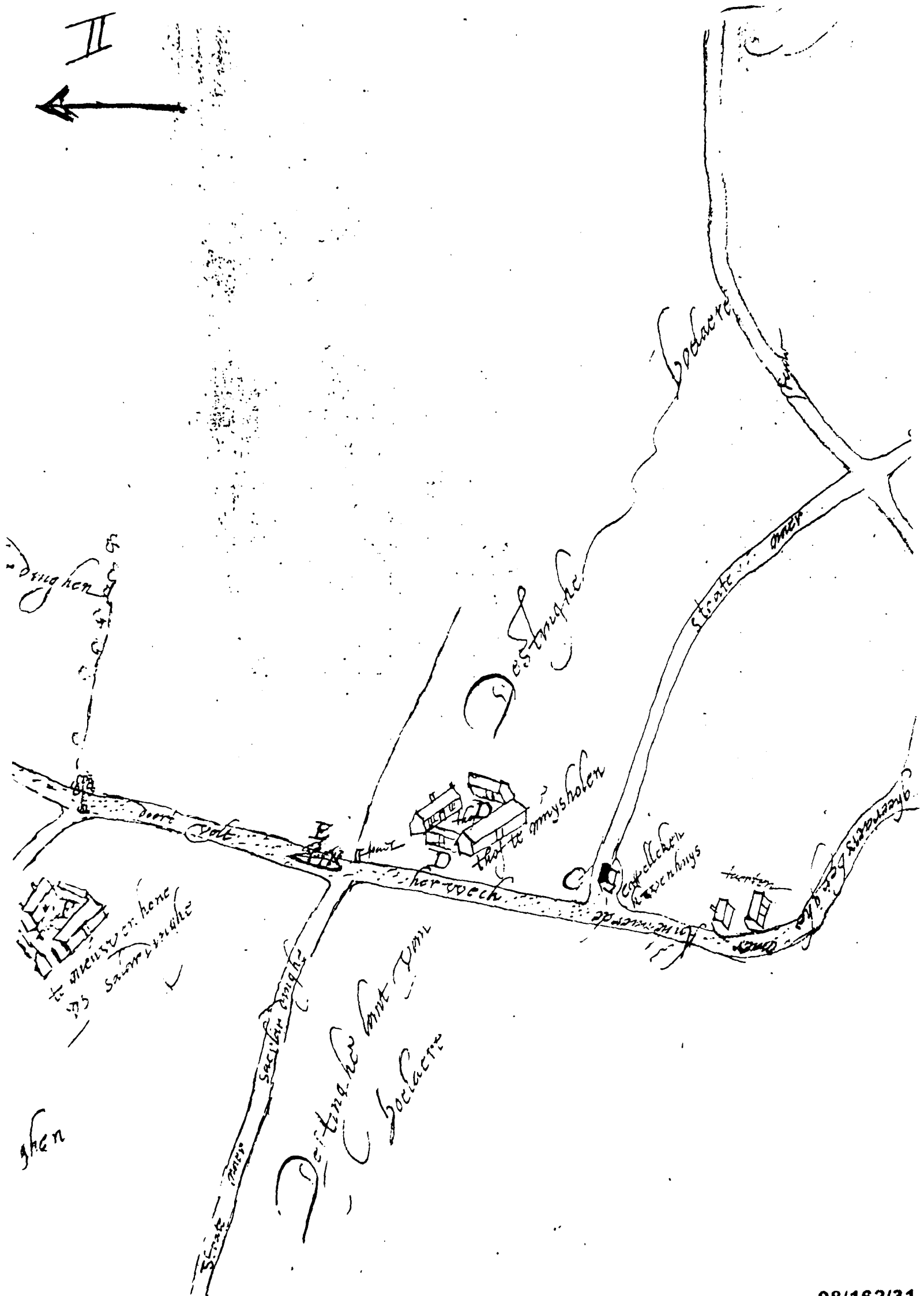
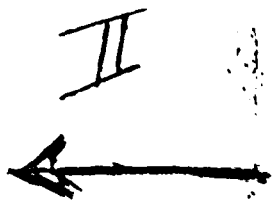
Beauregard

Commente

Is onregering niet op te de by landbouw
 geandillert by Sint Ma. generalisatie by de
 Land by de stouke van Blanditjes was
 Reinfest by de goeg bailing is nuans by de
 in reant was offent by de by was swind
 ondersoek, is besiftingen, als ook land onre
 ons sin frate land by Boulaire, beginnend was onre
 by Sint Ma. Sint feyge by by die Hippoatke, is sco
 loopey deurgas Noote door Selandinggen is spacieke tot
 Sygus in de bruce by dit eindig to vord. 1671, 1672
 Regers in deurgas van de vord. 1671, 1672
 Beuwerk, geyfing is Barboud, geyde was by de
 besiffing van de vord. 1671, 1672
 by set officie van de vord. 1671, 1672

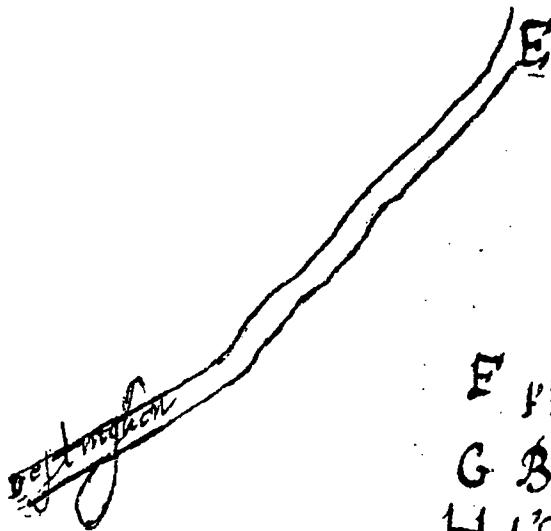
Veneghanwe







Sta A. beteekent die Stadt van Geertsbergh
 B. die duytsche poorte
 C. t'Capelleken te Quenhuy's
 D t'hoff te muysholen



E een Idelc plaetse g'heleghen in t'midden vanden
 heere wech dan of die boomen daerop staende
 Wel al cleine / clandestinelyck heeft g'he daen ^{den heer van Saerlmynghen}
 op den cip, dan of eenighe vande cappers by het off
 van Boelaer ouer hom lieden excessyn in arreste g'h
 nomen gheweest. &c.

F t'hoff te nieuwenhoue op Saerlmynghen

G Bacus alias d'hutte

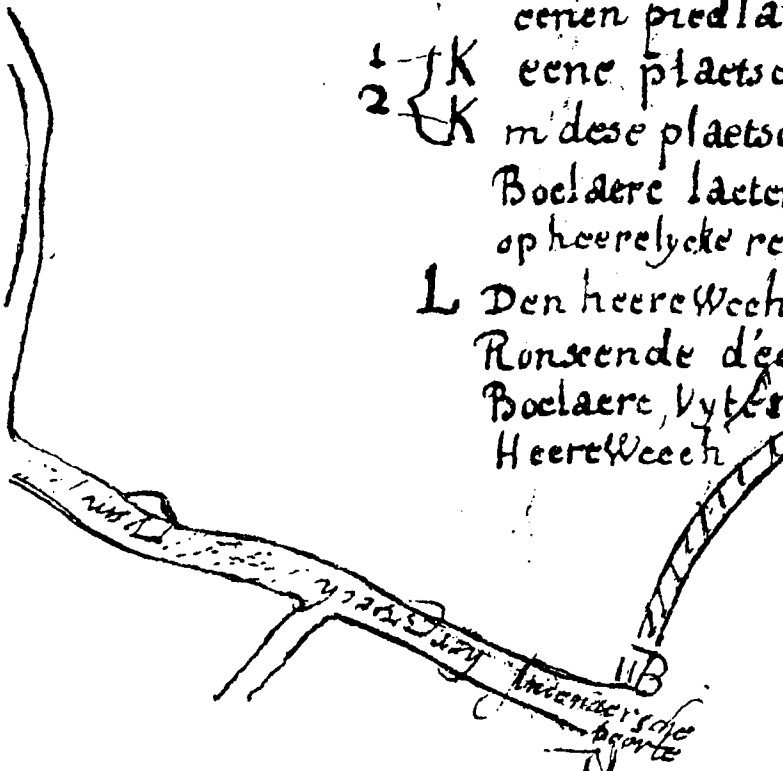
H t'Capelleken s^t. Anthunis

I. die Vierschaere vanden heere van Boelaer beneff
 enen pied laurent ende oude linde.

1 JK eene plaetse alwaer staet den molen te Commen
 2 JK in dese plaetse heeft op den heere wech d'heere van
 Boelaere laeten afnemen enen hoogen baren ende d'
 op heereleycke recognitie g'he daen by Jan Vander Strich

L Den heere wech van d'heere van Boelaer treckende na
 Roncende d'eecke ter Louieren ende Iustitie van
 Boelaere, vterste paelen vanden voornomden
 Heere wech

Stat van =



Geertsbergh

M. M. den driesch te paerike waer door loop den
 Heere wech naer het lindeken te Wilderoden
 alwaer hier te voorent eenighe boomen syn g'he capte ghe
 weest (doch buyten stracten) ende met de selne met
 ghemeene.

N. t'lindeken te Wilderoden vterste paelen van
 Heere wech vanden lande van Boelaere: Ieghens
 Nederbrackole.

O. D'eecke vande Louieren ende Iusticie vanden
 paelen vanden